

p deum. Et induravit ceruicē suā
et cor: ut nō rediretetur ad dñm de
um isrl. S; et uniuersi pñces sac
dotum et ppls. pñicati sūt inq;
iuxta uniuersas abhominaciones
gentiū: et polluerunt domū dñi
quam scificauit sibi in isrl. Mitte
bat autē dñs d's patrum suoz ad
illos p manu nuntioz suoz. de
nocte confurgens. et cotidie cōmo
nens: eo qd parceret p̄lo et habi
taculo suo. At illi sublamabant
nūcios dei: et p̄pendebant ser
mones eius. illudebantq; pphetis:
donec ascenderet furor dñi in p̄lm
eius. et eēt nulla curatio. Adduxit
q; sup eos regem chaldeoz: et inēse
cit uiuenes eoz gladio in domo
scūary. Non ē misericors adolescētis.
et uirginis. et senis. nec decrepiti
quidem: sed om̄s tradidit in manū
eius. Anūsaq; uasa domus dñi tā
matoria quā minora. et thesauros
templi et regis et pñcipum: tran
tulit in babilonē. Incenderūt hos
tes domū dñi: destruxerūt murū
ihrlm. uniuersas turres combusserūt:
et quicqd p̄ciosum fuerat demoliti
sunt. Siquis euaserat gladiū. duc
tus in babilonē seruiuit regi et fi
lius eius: donec imparet rex p̄saz. et
compleretur sermo dñi ex ore ihere
mie. et celebraret trā sabbata sua.
Cunctis enī dieb; desolatiōis egit
sabbatū: usq; dum complerentur
septuaginta anni. Anno autē p̄mo
cyri regis p̄saz. ad explendum ser
monē dñi quem locutus fuerat

pos iheremie. suscitauit dñs sp̄m
cyri regis p̄satum: qui iussit p̄di
cari in uniuerso regno suo. etiam p
scripturā dicens. Hec dicit cyrus rex
p̄saz. Omnia regna trē dedit in
dñs d's celi: et ipse p̄cepit in ut edi
ficarem ei domū in iherlm. que est
in iudea. Quis ex uobis ē in om̄i
p̄lo eius: Sit dñs d's suus cū eo:
et ascendat. *Explicit sc̄ds liber para*

Dipomenon. Incip̄ oīo manasse
om̄ne d's om̄ps regis iuda.
patrum n̄oz abrahā ysaac et iacob.
et semini eoz iusto. qui fecisti celū
et terrā cum omni ornatu eoz. qui
signasti mare ūbo p̄cepti tui. qui cō
clusisti abyssum et signasti. tribuli
et laudabili nomini tuo qd om̄es
pauent. et tremūt a uultu iratus
tue. et insustentabilis cōminatō
nis tue ira sup p̄cozes: immēsa
uō et inuestigabilis misc̄tia pro
missionis tue. qm̄ tu es dñs altissi
mus sup om̄e terrā: longanimis
et multum misericors. et penitens
sup malicias hominū. Tu autē dñe
sc̄dm bonitatē tuam: p̄misisti peni
tentiā remissionis p̄coz. Et tu do
mine iustoz nō posuisti penitenti
am iustis. abrahā ysaac et iacob:
hys qui tibi nō peccauerunt. Quā
peccauī sup numerū harene maris
multiplicatē sunt iniquitates mee:
incuruatus sum multo uinculo fer
ri. et n̄ est respiratio m̄: quia exci
taui iracundiam tuā. et malum co
ram te feci. statuens abhominatio
nes. et multiplicans offensiones.

me flecto genua cuius ma
re bonitate dñe. p̄cam
mea: et iniquitatem meā
de p̄ro rogans te dñe
mire m̄: ne simul p̄as me
quarib; meis. neq; m̄mū
es mala in. Quia iniqui
tas me. sc̄dm magnā man
te laudado te semp om̄is
me: qm̄ te laudat om̄is
celū. et tibi est gl̄ in sc̄ls.
Explicit oīo manasse reg
is iuda. p̄p̄m in sc̄ls.
Tram dñi et uerba.
cūctus sit h̄ere quod
p̄cozes an negare: me
hum strati. Nam neq;
quod imp̄m̄s dñe.
me: et magnitudo om̄is: i
in om̄es p̄m̄. et ante sū
manū sic. qm̄ leuatiū. p̄ce
uō m̄m̄: sc̄dm dñe. qui om̄
sc̄dm resp̄dētū p̄uē.
tū om̄is. de cōfiterētia re
me p̄uēte. lacrima que de
quar: in caritē ut clamare
dñe et dñe. Dñe iuda. dñe
m̄ a labijs mequis: et a len
tū. Tenus annus est qd
sc̄dm et referētia ut dñe
m̄ te h̄ere uobis de h̄ere
sc̄dm quāsi n̄ habereis. p̄ca
m̄ uoluntaria. aut quicquid
si qd a uobis uenit. nō sc̄dm
m̄ cōsp̄tentiū sit. Frustra
m̄ quāsi n̄. neq; alius
p̄m̄ nisi odium querere: et
dñe m̄te ē. Itaq; odium

Et nunc flecto genua cordis mei:
 precans a te bonitatem domine. Peccavi
 domine peccavi: et iniquitatem meam
 agnosco. Peto rogans te domine: remitte
 te mihi remitte mihi: ne simul perdas me
 cum iniquitatibus meis. neque in eternum
 reserves mala mihi. Quia indignum
 saluabis me. secundum magnam misericordiam
 tuam: et laudabo te semper omnibus
 diebus vite mee: quoniam te laudat omnis
 virtus celorum. et tibi est gloria in secula
 seculorum amen. *Explicit oratio manasse regi
 iuda. Incipit prologus in esdras*

Hoc est diffinitum et neemiam.
 alius sit facere quod
 posueris an negare: nec
 dum statui. Nam neque
 uobis aliquid impantibus abnuere.
 sententia est: et magnitudo oneris in
 posita ita ceruices premit. ut ante sub
 falce tuendum sit. quam leuandum. Acce
 dunt ad hoc inuidorum studia. qui om
 ne quod scribitur reprehendendum putant:
 et in incertum contra se conscientia re
 pugnantem. publice lacerant que oc
 culte legunt: in tantum ut clamare
 compellat. et dicere. Domine libera ani
 mam meam a labiis iniquis: et a lin
 gua dolosa. Tertius annus est quod
 semper scribitis et rescribitis. ut esdre
 librum et hester uobis de hebreo
 transferat: quasi non habeatis greca
 et latina uolumina. aut quicquid
 illud est quod a nobis utitur. non statim
 ab omnibus conspuendum sit. Frustra
 autem ut ait quidam nra. neque aliud
 fatigando nisi odium querere: ex
 treme demencie est. Itaque obsecro uos

mi dominion et rogatione kmi. ut
 puata lectione contenti. librum non
 efferatis in publicum: ne fastidiosus
 cibos ingeratis: uiretisque eorum super
 luum. qui iudicare tantum de alijs. et
 ipsi facere nichil nouerit. Siqui autem
 frum sunt quibus nostra non displicent.
 hys tribuatis exemplar: admonen
 tes. ut hebreo nota quorum grandis in
 hoc uolumine copia est: distincte et per
 inualla transferantur. Nichil enim
 profuerit emendasse libros: nisi emendatio.
 librorum diligentia conseruetur. Nec
 quemquam moueat quod unus a nobis
 editus est liber: nec apocryphorum tercia
 et quarta libri sompnus delectetur:
 quia et apud hebreos. esdre neemie
 que sermones in unum uolumen coar
 tantur. et que non habentur apud il
 los. nec de uiginti quatuor semibus scri
 ptis abicienda. Siqui autem septuagin
 ta uobis opposuerit interpretes. quorum
 exemplaria uarietas ipsa lacerata
 et euersa demonstrat. nec potest utique
 uerum asseri quod diuisum est. mittite
 eum ad euangelia: in quibus multa pro
 nuntur de ueteri testamento que apud
 septuaginta interpretes non habentur.
 uelut illud. quoniam nazareus uocabatur.
 et ex egipto uocaui filium meum. et
 uidebunt in quem compunxerunt. mul
 tasque alia que latiori operi reseruamus:
 et querite ab eo ubi scripta sunt. Cumque
 profere non potuerit: uos legite de hys
 exemplaribus que nuper a nobis edita.
 maledicorum cotidie linguis confodi
 untur. Sed ut ad compendium ueniatis:
 certe quod illaturus sum equissimum est.